

POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

Typ posudku: Vedoucí

Autor/ka práce: Kryštof Hanzlík

Název práce: Konstruování kontinuity racionální a morální dimenze hodnoty v rámci expertních institucí

Vedoucí práce: Karel Čada, Ph.D.

Oponent/tka: Dino Numerato, Ph.D.

Navržené hodnocení: velmi dobře

Zdůvodnění Vašeho hodnocení práce (zejména výhrad a kritických připomínek) rozepište podle níže uvedených kritérií.

1. Je cíl práce (výzkumná otázka) jasně formulován a odpovídají mu závěry? Je práce vhodně strukturována?

Autor se v práci zabývá teoretickou konceptualizací vykazování hodnoty veřejných institucí, a to na základě diskuse kolem očkování proti infekčním chorobám. Vychází z různých přístupů filozofie vědy a ve svém snažení je ovlivněn francouzskou pragmatickou sociologií, Beckovou teorií rizikové společnosti a přístupem Michela Foucaulta. Sociologicky zajímavě konfrontuje moderní východiska politik veřejného zdraví, jako jednoho z příkladů biopolitik, s individualizačními trendy pozdně moderních společností. Toto dilema formuluje jako střet institucionální garance hodnoty a individuálních garancí (jako reakce na riziko nekompetence).

Prizmatem teoretických principů představuje institucionální režim očkování definovaný představou kolektivní imunity jako veřejného statku. Na základě Nashova ekvilibria ukazuje, že v tržním prostředí není možné zachovat stabilitu proočkované populace a zamezení nemocnosti, proto režim hodnoty staví na morálním kolektivním utilitarismu a vymáhání povinnosti. Stát v tomto ohledu brání jednotlivce před negativními důsledky nevýhodných voleb, byť v krátkodobém rozsahu racionálních. Vědecké instituce s jejich morálními apely a expertními doporučeními jsou pak prezentovány jako hlídači tohoto aranžmá.

V závěrečné části se pak autor věnuje kritickým vymezením hodnoty očkování. Identifikuje jejich kritický kód jako bagatelizaci přirozených a akcentaci institucionálních rizik, kdy delegitimizují hodnotu očkování s poukazem k partikulárním, soukromým zájmům. U odpůrců pak nalézáme stejnou gramatiku argumentace veřejným zájmem a konstruování rizik spojených s uplatňováním soukromých zájmů (vliv farmaceutických společností). Podobně jako experti také vykazují své kompetence a delegitimizují alternativní volbu. V závěru autor ukazuje na způsoby, jak režim hodnoty očkování inkorporuje kritické elementy a jak zvládá nutnost inkorporace a udržení své epistemické autority. Sociologicky zajímavě nesvětluje problém obousměrné vzájemné důvěry mezi laiky experty.

V důrazu na morální dimenzi sporu ale autor podle mého opomíjí skutečnost, že jádro sporu není morální, ale ontologické povahy. Nesoupeří zde dvě morální alternativy, ale dvě různé verze skutečnosti a relevance očkování. Práce podle mě vede k této hypotéze, která není nikde explicitně formulována.

Přestože do centra své pozornosti staví sociologicky přitažlivý aspekt současné debaty, autorovi se ale nedaří svůj problém jasně definovat a jednoznačně vymezit svou výzkumnou otázku. Částečně to

Lze ospravedlnit esejistickým žánrem práce, ale rozhodně to nepřispívá k orientaci při čtení práce. Čtení práce také neusnadňuje její konceptuální komplikovanost. Dalším problémem práce, který vyvěrá z její struktury, je i její přílišná lineárnost, autor se k řadě konceptů, které představí, již nevrací, a tak práce přichází o kýžený narativní oblouk, vněmž by se jednotlivé části spojily v silný závěr.

2. Opírá se autor/ka o dostatek literatury relevantní tématu práce? Využívá i cizojazyčné texty?

Autor se opírá o široké spektrum včetně cizojazyčných textů. Autorova práce svědčí o pochopení abstraktních teoretických schopností a práce s nimi. Umí pojmy a teorie vzájemně vztahovat, identifikovat jejich epistemické kořeny a vztahovat je ke společenskému kontextu.

3. Jaká je kvalita použitých dat nebo zdrojů (včetně jejich výběru, sběru a popisu) a metod

V tomto případě jde o teoretickou práci, která nepracuje s empirickými daty. Nicméně by měl být ale autor jasnější v popisu, proč si vybral určité teoretické texty a na základě čeho konstruuje režimy hodnoty očkování.

4. Jaká je kvalita argumentů, o něž autor/ka opírá závěry, k nimž dospěl/a?

Výsledná argumentace je sociologicky relevantní a zajímavá, nicméně čtenář musí vynaložit značné úsilí, aby se této linii dobral a porozuměl jí. Autor by také měl jasněji zdůvodňovat, proč si vybral texty, se kterým pracuje.

5. Jsou v práci autorova/autorčina tvrzení a zjištění jasně odlišena od tvrzení a zjištění převzatých?

Domnívám se, že tato tvrzení jsou jasně odlišena.

6. Jaká je úroveň odkazového aparátu, jazyka a dalších formálních náležitostí?

Práce je psaná až příliš složitým jazykem. V některých případech složitost jazyka sice odráží složitost myšlenky, ale v řadě míst této práce lze volit jednodušší a čtenářsky přívětivější způsob argumentace.

7. Jiné přednosti a/nebo nedostatky, které neodpovídají výše uvedeným kritériím (jsou-li jaké).

Autor je značně originální ve formulaci svých zjištění, práci s teoretickými koncepty i argumentační linií práce. Co se týče myšlenkové originality práce přesahuje většinu mnou čtených diplomových prací.

8. Náměty na diskuzi při obhajobě práce.

Autor by se měl v prezentaci diplomové práce soustředit zejména na jasné shrnutí své argumentace a linie svého výkladu. V diskusi se může zaměřit na to, do jaké míry lze o očkování hovořit jako o morálním sporu a do jaké míry lze o něm hovořit jako o sporu ontologickém.

Celkové hodnocení práce:

Autor si vybral zajímavé a aktuální téma a při jeho zpracování projevilsociologickou erudici. Ukázal, že umí pracovat s teoretickými koncepty, vztahovat je k sobě a ke společenskému světu. Bohužel

práci sráží skutečnost, že nedokázal tyto kvality transponovat do sociologicky silného textu. Je otázkou, zda takové ambice nakonec nepřerostly prostor diplomové práce. Přes řadu výtek se ale domnívám, že jde o myšlenkově bohatý text, který obsahuje řadu nebanálních postřehů. Autor prokázal schopnost pracovat se sociologickou literaturou a uvažovat na vysokém stupni teoretické abstrakce. **Z těchto důvodů se domnívám, že práce zasluhuje hodnocení jako velmi dobrá.**

Datum: 7. 6 2016 v Praze

Podpis: Karel Čada